

**EU közleményekből Energiakérdésre összeállított hírek
47 heti (2009 november 16)**

2. Tájékoztatások és közlemények (Hivatalos Lap C-sorozat)

2.2. Vélemények

- A Bizottság véleménye 2009/C 275/01 az Euratom-Szerződés 37. cikkével összhangban a németországi **Obrigheim KWO atomerőmű** területén végrehajtandó átalakítással összefüggő radioaktív hulladék-ártalmatlanítási tervről
- A Bizottság véleménye 2009/C 275/02 az Euratom-Szerződés 37. cikkével összhangban a franciaországi **Chooz-A atomerőmű** bontásával összefüggő **radioaktív hulladék-ártalmatlanítási tervről**

III. Szakpolitikai figyelő

2. Energia

A világ 2009-es energiaügyi felülvizsgálata

A Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) a világ 2009-es energetikai felülvizsgálatáról szóló jelentésében megállapította, hogy az Európai Unió energiapolitikája jelentősen hozzájárult a klímaváltozás elleni küzdelem sikerességéhez, ugyanakkor felhívta Brüsszel figyelmét arra, hogy amennyiben a hőmérséklet-növekedést sikerül is 2 °C alá is csökkenteni, akkor is rengeteg kihívás marad, amelyre megfelelő válaszokat kell kidolgozni. A jelentés előírja az üvegházhatású gázok hosszú távú légköri koncentrációjának 450 ppm-re való mérséklését és a 2°C tartását, ugyanakkor arra figyelmeztet, hogy ezen intézkedések bevezetésének késlekedése évi 500 milliárd dollár értékű büntetést ró az energia szektorra. Az IEA szerint számos költséghatékony megoldás létezik, elsősorban az energiahatékonysági intézkedések, az alacsony széndioxid-kibocsátással járó technológiák és a megújuló energiák alkalmazásának előtérbe helyezése.

Az IEA becslései szerint a globális energiafelhasználás 2009-ben csökkenni fog az előző évhez képest, azonban a következő húsz évben várhatóan 40 százalékkal fog emelkedni. Erre való hivatkozással a jelentésben az Ügynökség azt javasolja a kormányoknak, hogy

még az újabb növekedési stádium előtt hozzák meg és léptessék életbe a szükséges reformintézkedéseket.

Az IEA éves jelentése kivonata, táblázatai letölthetők a főbb európai nyelveken, illetve az egész dokumentum megrendelhető:

<http://www.worldenergyoutlook.org>

III. Heti összefoglaló

Véget ért a recesszió

Öt negyedévi folyamatos GDP-csökkenés után a július és szeptember közötti időszakban véget ért a recesszió az Európai Unióban derül ki az Eurostat, az Unió statisztikai hivatalának jelentéséből. A megindult növekedés azonban még nagyon bizonytalan alapokon áll és egyelőre nem is minden tagállam tudta maga mögött hagyni a visszaesést, köztük Magyarország sem. Az idei harmadik negyedévben 0,2 százalékkal bővült az Unió gazdasága az előző három hónaphoz képest. Ezzel a közösség történetének leghosszabb, öt negyedéven át tartó termelés-csökkenése ért véget, bár éves szinten mérve tovább folytatódik a csökkenés, azonban ezen a téren is tapasztalható javulás, 2008. harmadik negyedévéhez képest 4,3 százalékos a GDP-csökkenés, ez 0,5 százalékos javulást mutat az előző negyedév éves szintjéhez képest.

49 heti (2009 november 30)

2. Tájékoztatások és közlemények (Hivatalos Lap C-sorozat)

2.3. Vélemények

- 2009/C 284/09 Pályázati felhívás az **Euratom nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre** vonatkozó hetedik keretprogramja alapján

III. Szakpolitikai figyelő

2. Energia

Az Európai Unió csatlakozott a Nemzetközi Megújuló Energia Ügynökséghez

Múlt héten Andris Piebalgs energiaügyi biztos és Ola Alterå a svéd elnökség képviselőjeként aláírta az Unió Nemzetközi Megújuló Energia Ügynökséghez (IRENA) történő csatlakozásáról szóló statútumot. Az IRENA célja, hogy kizárólag megújuló energiákkal foglalkozó globális ügynökséggé nője ki magát, amely tudásközpontként működhet. A 2009 januárjában Bonnban alapított szervezet segítséget kíván nyújtani a kormányok zöld energiát népszerűsítő programjainak kialakításában, a legújabb technológiák és az ún. "legjobb gyakorlatok" elterjesztésében. Az IRENA-nak jelenleg 137 ország – köztük az Egyesült Államok – és egy nemzetközi szervezet – az Európai Unió – a tagja.

EU és Kelet Európa: úton a hatékonyabb energiafelhasználás felé

Az Európai Unió és Ukrajna partnerségi megállapodást kötött az energiahatékonysági együttműködésről és környezetvédelemről. A Partnerség a kelet-európai államok hatékonyabb energiafelhasználását, az első programban az ukrán távfűtés racionalizálását veszi célba. A Partnerség létrehozásával egy időben Benita Ferrero-Waldner külügyi biztos megnyitotta a donor konferenciát, amelynek fő célja, hogy a későbbiekben nemzetközi hitelintézetektől jóval nagyobb összegeket hívhassanak le a fejlesztések megvalósítása érdekében. Az Európai Bizottság évente 10 millió euróval támogatja az Európai Szomszédági Beruházási Eszköz, a Polgármesterek szövetsége a fenntarthatóbb városokért, valamint az INOGATE keretében megvalósuló programokat.

50 heti (2009 December 7)

2.3. Vélemények

-

- A Bizottság 2009/C 295/02 véleménye az Euratom-Szerződés 37. cikkével összhangban a franciaországi Cadarache területén található STED kibocsátás- és hulladékkezelő létesítményben keletkező **radioaktív hulladékok ártalmatlanításának** módosítására vonatkozó tervről

4. Az Európai Bizottság jelentései és kommunikációi

Az EURATOM csatlakozhat a Párizs Egyezményhez

Az Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóság megbízásából elkészült, s a múlt héten közzétett elemzés (TREN/CC/01-2005), amely az EURATOM-nak az atomenergia területén való polgári jogi felelősségről szóló Párizsi Egyezményhez való csatlakozási lehetőségét értékeli, megállapította az atomenergiához kapcsolódó felelősségbiztosítás Európai Unión belül harmonizációjának szükségességét. A nukleáris balesetek áldozatainak védelme, az atomerőművek üzemeltetőinek és a hatóságok felelősségét megállapító jogszabályok országcsoportonként változnak, az egységes szabályozás kialakítása a 60-as évek óta vita tárgya. A tanulmány öt lehetséges opciót határoz meg, a jelenlegi helyzet fenntartásától kezdve, az EURATOM, az összes vagy 22 tagállam Párizsi Egyezményhez való csatlakozásán át egy új EURATOM direktíva létrehozásáig.

Az elemzés elérhető angol nyelven:

http://ec.europa.eu/energy/nuclear/studies/doc/2009_12_accession_euratom.pdf

III. Heti összefoglaló

A francia GDF Suez megnyitja gázimport-kapacitásait

Az Európai Bizottság és a hazánkban is érdekeltséggel rendelkező francia GDF Suez megállapodásra jutott a több éve húzódó kérdésben, amelynek eredményeként döntés született a legnagyobb francia közműszolgáltató gázimport-kapacitásának a versenytársak számára való megnyitásáról. A még 2006-ban indult ügy, azért robbant ki, mert a francia

állam 35,6 százalékos tulajdonában lévő, a tőzsdén is jegyzett cég a kapacitások 25 évre való, szinte kizárólagos lekötése által gyakorlatilag lehetetlenné tette a versenyt a francia gázimportban.

A múlt heti megállapodás értelmében a GDF Suez első lépésben felszabadítja a teljes import mintegy 10 százalékanak megfelelő kapacitást, amely körülbelül 7 milliárd köbmétert jelent. Középtávon pedig továbbfolytatja a kapacitások felszabadítását, s 2014. október 1-jére az általa lefoglalt kapacitások arányát 50 százalék alá csökkenti a teljes kapacitáson belül, jelenlegi aránya mintegy kétharmados, s részesedését 2024-ig nem emeli újra 50 százalék fölé. Ezáltal más cégek számára is lehetőséget teremt a piacra lépésre.

51 heti 82009. december 14)

2. Tájékoztatások és közlemények (Hivatalos Lap C-sorozat)

2.3. Vélemények

- A Bizottság véleménye 2009/C 301/01 az Euratom-Szerződés 37. cikkével összhangban a franciaországi Cadarache területén található CABRI létesítményben keletkező **radioaktív hulladékok ártalmatlanításának** módosítására vonatkozó tervről

III. Szakpolitikai figyelő

2. Energia

Energetikai tanácsülés

A Tanács értékelte az ún. „energiahatékonyság csomagban” szereplő három indítvány jelenlegi állapotát. A három elfogadott indítvány az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv (16082/09), az energia hatékonyságot jelző címkékről szóló irányelv (16080/09), valamint az autógumik üzemanyag hatékonyságát jelző címkék szabályozása (14639/09). A Lisszaboni Szerződés életbelépésével az irányelvek jogi alapja megváltozik, ezt illetően az illetékes intézményekkel egyeztetnek.

Az energiahatékonyságot illető nemzetközi együttműködés jegyében a Tanács az Európai Közösség nevében aláírta a Nemzetközi Energiahatékonysági Együttműködési Partnerség (IPEEC) feladat-meghatározását. A megállapodás a legjobb gyakorlatok terjesztését szolgálja.

A Tanács a fentiek mellett indítványozta a gázellátás biztonságáról szóló 2004/67-es irányelv hatályon kívül helyezését és egy új irányelv megfogalmazását. A júliusban benyújtott indítvány a gázellátásban történő esetleges fennakadások megelőzését illetve az arra történő gyors reagálás koordinálását irányozta elő. A tárgyalások során több miniszter jelezte, hogy szükséges lenne tisztázni a piaci szereplők, a tagállamok és a Bizottság felelősségét a szubszidiaritás elvének megfelelően, ugyanakkor üdvözölték az infrastruktúrára és ellátásra vonatkozó standardokat, amelyek kialakításánál nem lehet megkerülni azok előzetes költség-haszon elemzését. Fontosnak tartották továbbá a védett fogyasztók definíciójának kialakítását, amely során a nemzeti vagy regionális különbségek figyelembevételét kérték.

A 2007-2009-es Európai Energiapolitikai Akcióterv keretében a növekvő gáz és elektromos energia igények kielégítésére a Tanács olyan szabályozást dolgozott ki, amely elősegíti az infrastrukturális befektetések jobb koordinálását.

A lengyel miniszter az ülésen ismertette a Kelet-Közép-Európai Villamos Energia Piacok integrálásáról szóló fórumról készült egyetértési nyilatkozatot, amelynek célja miniszteri szintű regionális platform kialakítása.

A Benelux államok Lengyelország és az Egyesült Királyság támogatásával felkérték a Bizottságot, hogy mutassa be az energiatermelésre felhasznált szilárd biomassa fenntarthatóságának feltételeiről szóló jelentését.

A Tanács arról is megállapodott, hogy az Energia Közösség miniszteri ülését 2009. december 18-én Zágrábban tartják. A minisztertanács továbbá dönteni fog a közösségi jog alkalmazásáról az Energia Közösség államaiban, különös tekintettel az energiabiztonságra, valamint Moldova és Ukrajna felvételéről az Energia Közösségbe.

Ljubljana lesz a központja az uniós energiaszabályozó hatóságnak

A tagországok úgy döntöttek, hogy Szlovéniában lesz az Energiaszabályozók Együtműködési Ügynökségének (ACER) székhelye. Az ACER alapító okirata szerint az ügynökséget 2011. március 3-ra működőképessé kell tenni. Az ügynökség feladata lesz a nemzeti szabályozó hatóságok munkájának koordinálása, az európai hálózatok **Error! No index entries found.** szabályozásának megalkotása, a határkeresztező kapacitásokkal kapcsolatos döntések meghozatala illetve az energiapiacok monitoringja. Az ACER létrehozása az Európai Bizottság 713/2009-es rendeletének megfelelően, a harmadik energiapiaci liberalizációs csomag keretében történt. Az ACER első igazgatóját várhatóan 2010 első felében fogják kinevezni.

Az Ügynökségre vonatkozó jogszabály letölthető magyar nyelven:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:211:0001:0014:HU:PDF>

0 III. Heti összefoglaló

Új formájú uniós csúcscok

A december 1-étől hatályba lépő Lisszaboni Szerződés értelmében 2010. januárjától az állam- és kormányfők találkozóit már nem a soros elnökséget betöltő állam vezetője fogja levezetni, hanem a frissen megválasztott – két és fél éves mandátummal rendelkező - állandó elnök, Herman Van Rompuy, korábbi belga miniszterelnök. A Szerződés úgy rendelkezik, hogy jövő évtől csupán az állam- és kormányfők vesznek részt az Európai Tanács ülésein, szemben a korábbi gyakorlattal, amely során a tagállamot képviselő vezetőt mindig kísérte valaki a külügyminisztériumok, vagy a pénzügyminisztériumok részéről. A múlt heti ülés már az átmenet jegyében zajlott, mert bár még a svéd elnökséget vezető, Fredrik Reinfeldt, svéd miniszterelnök elnökölt, de már az ülésen csupán kollégái, a tagállamok vezetői vettek részt.

52 heti (2009. december 21.)

Forrás: www.eur-lex.europa.eu

1. Jogszabályok (Hivatalos Lap L-sorozat)

- A Tanács 2009/954/EK határozata „A Nemzetközi Energiahatékonysági Együtműködési Partnerség (IPEEC) feladatmeghatározásának” és „A Nemzetközi Energiahatékonysági Együtműködési Partnerség titkárságának a Nemzetközi Energiaügynökség általi befogadására vonatkozó jegyzőkönyvnek” az Európai Közösség általi aláírásáról és megkötéséről

2. Tájékoztatások és közlemények (Hivatalos Lap C-sorozat)

- Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009/C 306/12 véleménye – Tárgy: Zöld könyv: Egy biztonságos, fenntartható és versenyképes **európai energiahálózat** felé – COM(2008) 782 végleges/2

III. Szakpolitikai figyelő

2. Energia

Az Unió gázellátás biztonsága és felkészültsége

A 2006-ban megalapított Gázkoordinációs Csoport múlt héten tartotta ezévi utolsó, negyedik ülését Brüsszelben, ahol a Gazprommal a gázellátás és a kereslet jövőbeli kilátásairól, az orosz cég európai és oroszországi befektetési stratégiájáról tárgyalt. A találkozó során a csoport eszmecserét folytatott az ukrán Naftohazzal is az Ukrajnán keresztül történő orosz gázszállításokról illetve a 2009-2010 telére várható eseményekről.

A tagállamokból, nemzeti szabályozó hatóságokból és az európai gázipart, illetve a fogyasztókat képviselő szervezeteket képviselő Gázkoordinációs Csoport folytatta az Unió és a Energiaközösség felkészültségének elemzését a szállításokban bekövetkező esetleges zavarokra nézve. A csoport a januári gázkrízis által érintett védett fogyasztók gázellátásának biztosítását igyekezett elérni, valamint felmérték az EU gáz

infrastruktúrájának fejlesztési lehetőségeit. Ezek az ellátásbiztonságot növelő hálózati fejlesztések a következő tíz évben az ENTSO-G és az ERGEG projektek keretében valósulnak majd meg. Mindemellett a Gázkoordinációs Csoport megvizsgálta az ellátás akadózása esetén regionális szinten életbe léptethető lehetséges forgatókönyveket.

A Gázkoordinációs Csoport honlapja:

http://ec.europa.eu/energy/security/gas/gas_coordination_group_en.htm